

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА за 2021 година

*Приет с Решение № 160, взето на заседание на Общински съвет – Ценово
по Протокол № 24 от 29.03.2021 г.*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Общински план за младежта за 2021 г. е разработен в изпълнение на Закона за младежта, (*обн., ДВ, бр. 31 от 20.04.2012 г., в сила от 20.04.2012 г.*) и в съответствие с Национална стратегия за младежта (2021-2030 г.), които формират държавните политики за младите хора в съответствие с приоритетите за тяхното развитие.

Законът за младежта (ЗМ) определя основните принципи, мерки, управление и финансиране на дейностите, осъществявани в изпълнение на държавната политика за младежта. Също така регламентира и документите на политиката за младежта на всички нива. Националната стратегия за младежта е основният стратегически документ за прилагане на държавната политика за младежта и се разработва за срок от 10 години. Първата Национална стратегия за младежта обхващаше периода 2010 – 2020 г. Настоящата Национална стратегия за младежта е с период на действие 2021 – 2030 г., а визията ѝ е „Автономни млади хора с устойчиви морално-етични ценности и с добра образователна подготовка, професионални, социални и граждански умения, способни да вземат важни решения за себе си, общността и държавата и да поемат отговорността за тях“.

Общинският план за младежта е документ за планиране на младежката политика на местно ниво, програма и методика за изпълнение на националната политика за младите хора, съобразена със спецификата, нуждите и потребностите на младежите в община Ценово. Стратегическите цели, заложи в документа са свързани с насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, мобилизиране на младежкия потенциал за развитието на община Ценово и социално благополучие.

Планирането и осъществяването на младежките политики в община Ценово изискват координирани действия между различните институции - общинската администрация и общинския съвет, училища, МКБППМН, ЦОП, читалища, както и всички организации работещи в областта на образованието, културата и спорта. Мониторингът и отчитането на осъществяването на младежките политики се осъществява посредством годишен отчет на общинския план за младежта.

Целевата група към която е насочен планът са младежите на възраст между 15 и 29 години, организирани или не в различни структури, без оглед на тяхната расова, етническа или национална принадлежност. Грижата за младите хора е определена като най-важната национална кауза, поради което е изключително важно провеждането на младежка политика на ниво община. Подобряване качеството на живот и условията за успех превръща младите хора в значим социален капитал за развитието на страната ни в Европейския съюз.

В условията на динамично развиващото се общество, настъпващите промени и засилена емиграция на млади хора, на преден план стоят дейностите, които да мотивират младите хора да се образуват и реализират в България, да търсят и получават изява, да имат самочувствие.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЦЕНОВО

1. Демографска перспектива

По данни на ГРАО, брой на населението на община Ценово по постоянен и настоящ адрес към 31.07.2020 г. е 5304, което представлява около 2,5 % от населението на област Русе и 0,08 % от населението на България. В сравнение с данните от 2019 г. жителите са със 106 по-малко.

Запазва се тенденцията на трайно намаляване броя на населението в общината и отрицателния прираст. Една от основните причини за намаляването на населението е миграцията, обуславяща се от липса или недостиг на професионално разнообразни работни места, ниско ниво на заплащане на труда, характера на мрежата от учебни заведения и др. Според данни на НСИ за 2019 г. община Ценово има отрицателен механичен прираст – 13%.

Трудно е да се определи броя на реално пребиваващите младежи на територията на общината, тъй като през различните сезони емиграционния поток е различен.

2. Образование и заетост

Образователната система в Община Ценово включва 4 детски градини и 4 основни училища. В нея са обхванати 95 деца и 158 ученици. Сградния фонд на образователните институции е в добро състояние и отговаря на санитарно-хигиенните и противопожарните

изисквания. По необходимост се извършват текущи ремонти с осигуряване на максимално добри условия за провеждане на учебен процес. Осигурява се безплатен транспорт на децата и учениците от местоживеенето до съответната образователна институция с превоз организиран изцяло с автобуси предоставени от МОН. Училищата и детските градини активно се включват във всички програми и проекти на МОН. Във всички училища има създадени условия за извънкласни дейности по интереси съгласно Наредбата за приобщаващо образование.

Общинска администрация, заедно с ръководствата на основните училища, подпомагат кариерното ориентиране на учениците при преминаване в първи гимназиален етап чрез информационни кампании и консултации. В община Ценово, за съжаление, все още липсва практика работодателите да инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители, но тъй като по-голямата част от учениците продължават образованието си в област Русе, то образователните институции от областта предоставят отлични и разнообразни възможности за придобиване на знания, квалификация и умения в желаните от нашите ученици професии.

За съжаление, след завършване на висше образование младите хора се възползват от възможностите предлагани в големите градове и трайно напускат общината. Голяма част от младежите, след завършване на формалното им учене в училище, не се възползват от възможностите на неформалното учене /участие в курсове, клубове, кръжоци и т.н./, което дава отражение върху познавателното развитие, учебните постижения, личностното и гражданското развитие на младежите и това ги прави неконкурентоспособни на пазара на труда.

Ефективно функционира и Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (Екипи за обхват). В обхвата на екипите попадат деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (от 5 до 16 години), но дори и след навършване на 16 годишна възраст, екипите продължават да полагат усилия за задържане на учениците в образователната система и успешното им завършване на средно образование.

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящото им трудово и социално реализиране. Възможност за професионална и личностна реализация в малките населени места от община Ценово са ограничени и се простират до организирането на малък частен бизнес в областта на селското стопанство, търговията и услугите.

Младежката безработица на територията на общината се обуславя предимно от недостиг на работни места, работни места неотговарящи на професионалния ценз на безработните, ниско ниво на образование и квалификация на част от младежите. Голяма част от работещите млади хора са демотивирани от заплащането и условията на труд или са ресурс на сивата икономика, принудени да приемат нискоквалифицирана работа, въпреки образователния ценз.

На територията на Община Ценово работи Дирекция „Бюро по труда“ – към Агенция по заетостта, където трудови посредници оказват методическа подкрепа, извършват професионално консултиране и насочване към свободни работни места на регистрираните младежи. По данни на ДБТ, регистрираните безработни младежи на територията на община Ценово през 2020 са 35, от тях 13 от ромски произход. Трима от младежите са с висше образование, 17 от тях са със средно образование, 11 са с основно, 1 с начално и 1 без образование, като младежите с основно или без образование отново са предимно от ромски произход.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост. Община Ценово работи в отлично сътрудничество с Агенция по заетостта по прилагането на насърчителни мерки и изпълнение на програми и проекти за заетост.

Трудовата мобилност на младежите от общината е лоша поради липсата на удобни транспортни връзки с по-големите градове.

3. Достъп до информация и услуги.

Населените места в община Ценово имат добра осигуреност с интернет. В централните площи и зоните за краткотраен отдих – паркове и градини, има 12 зони с безплатен и висококачествен достъп до интернет, изградени по инициатива на Европейския съюз WiFi4EU.

Основни центрове осигуряващи безплатен достъп до информация са читалищните библиотеки в община Ценово. Четири от тях са оборудвани с техника по Програма „Глобални библиотеки”, а в читалището в с. Ценово има и обособен самостоятелен информационен център. Поддържа се актуална информация на читалищните сайтове, страниците в социалните мрежи и на сайта на Община Ценово. В условията на пандемия, когато коронавирусът промени начина на живот на хората и особено това се отрази върху учениците, за младите хора в трудоспособна възраст, които водеха значително по-динамичен и мобилен живот наличието на актуална, точна и вярна информация е от особено значение. Информационните центрове в читалищата дават възможност за набавяне на необходимата информация и освен това съдействат и помагат на потребителите за търсене на такава.

За всички е видно, че младежите прекарват голяма част от времето си в интернет и социалните мрежи, където изобилието на информация е огромно, но много пъти тя е със съмнително качество. Формирането на информационна и медийна грамотност сред младежите е инструментът за предпазване от злоупотреби, измами, дезинформация. Качествено подбраната, добре подготвената е разпространена информация ще привлече вниманието към темите от техните интереси и към възможностите за младежко включване, инициативи, програми и др.

4. Социална и здравна среда, насърчаване здравословния начин на живот

Здравното обслужване на населението на община Ценово се извършва от 5 лекарски и 4 дентални практики. На територията на общината няма заведение за болнична помощ. Лечението се осъществява предимно в МБАЛ "Юлия Вревска - Бяла" ЕООД.

Община Ценово предоставя добри възможности за спорт. Изградени са 4 добре функциониращи футболни клубове. Има 5 открити спортни площадки за футбол на малки вратички, тенис на корт и хандбал, 4 фитнес клуба, площадки за стрийт фитнес, тенис на корт на открито и закрито.

От изключителна важност е създаването на условия за практикуване на спортни дейности чрез изграждането на модерна и безопасна спортна инфраструктура. Повишаването на физическата активност и стимулирането на здравословния начин на живот оказват превантивно влияние върху агресията и зависимостите. Достъпът на младите хора до адекватна и съобразена с възрастта информация ще допринесе за осъзнаване на ценностите на здравословния начин на живот.

5. *Равнопоставеност, интеграция и превенция на младежката престъпност*

Центърът за обществена подкрепа успешно работи по оказване на подкрепа за социалната интеграция, функциониране и реабилитиране на децата и семействата в риск, както и за подобряване на взаимоотношенията в семейството. Чрез своите ателиета, социални мероприятия и обучителни модули специалистите в ЦОП се стремят да обучават в нови умения, да предоставят информация, да дават адекватни социални примери и да възпитават. При капацитет 20 потребители ЦОП Ценово работи средно с 31 потребители месечно. От младежите от общината ползватели на услугите на ЦОП – Ценово са 5 лица на възраст от 15 до 18 години. С тях са проведени дейности насочени към коригиране на проблемното поведение, преодоляване на образователните дефицити, подобряване на социалните умения и уменията за общуване.

Дейността на **Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни към Община Ценово** е насочена към превенция на асоциалното поведение при подрастващите и корекционно-възпитателна дейност. Основната задача в работата на МК е координиране на работата на различните държавни и обществени институции в общината с отношение към възпитанието на младите хора. Към МКБППМН работят 3 обществени възпитатели.

6. *Младежкото доброволчество*

С удоволствие може да се отбележи, че младежите от Община Ценово все по-активно се включват в инициативи свързани с подобряване средата на живот в населените места от общината. При осъществяване на младежкото доброволчество общината си партнира успешно с местната секция на Българския младежки червен кръст. Много положителна дейност развива

формираният клуб „Родолюбие“ в ОУ „Христо Ботев“ с. Ценово и учениците, водени от Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр. Русе.

III. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА.

Следвайки държавната младежка политика, заложена в Националната стратегия за младежта (2021 – 2030) и отчитайки нагласите и потребностите на местната младежка общност, Община Ценово планира общинските младежки политики в три стратегически оси: образование и заетост; ангажираност, участие и равни възможности; социално благополучие.

1. СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАЕТОСТ

1.1. Приоритетна област: Образование и умения

1. СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАЕТОСТ				
1.1. Приоритетна област: Образование и умения				
Стратегическа цел	Оперативна цел	Мерки	Отговорни институции	Финансов ресурс
<i>Качествено формално и неформално образование, гарантиращо умения за успешна житейска и професионална реализация</i>	➤ <i>Подкрепа за формиране на професионални, граждански и социални умения</i>	- провеждане на обучителни курсове в информационните центрове в читалищата; - провеждане на летни занимания, с цел формиране на умения за реакция при бедствия и аварии; - провеждане на мероприятия по БДП.	Общинска администрация Читалища, Училища МВР Служба пожарна безопасност и защита на населението	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции,
	➤ <i>Насърчаване на кариерното ориентиране и развитие на младежите</i>	- Провеждане на информационни кампании за кариерно ориентиране на учениците; - популяризиране на стажантски програми и програми за заетост сред работодателите; - предоставяне на възможност на младежите за стажуване в Общинска администрация.	Читалища, Общинска администрация, Агенция по заетостта	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции
1.2. Приоритетна област: Младежко предприемачество и заетост				
<i>Устойчива заетост и конкурентно заплащане на труда на младите хора, силен предприемачески дух и инициативност</i>	➤ <i>Насърчаване на младежкото предприемачество и стимулиране на иновативното мислене</i>	- Предоставяне на информация за заетост, реализация на пазара на труда и предприемачество - насърчаване на обмяна на информация между млади предприемачи; - Насърчаване на младежкото предприемачество в областта на земеделието, животновъдството, селския туризъм и др. сектори с местно значение; - Осигуряване на подкрепа при стартиране на млади предприемачи.	Общинска администрация	Не е необходим

	➤ <i>Насърчаване на заетост на млади хора, включително и на младежи в неравностойно положение</i>	▪ Включване в заетост чрез национални програми и схеми по ОП „РЧР“; ▪ Осигуряване на възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили висше образование по НП „Старт на кариерата“ ▪ Предоставяне на възможност на младежите за стажуване в Общинска администрация.	Общинска администрация, Агенция по заетостта	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции, средства от проекти и програми
	➤ <i>Насърчаване на включването на млади хора от групата NEETs</i>	▪ Осигуряване на заетост, Придобиване на професионални умения в нови професии посредством наставничество по Проект „Нова възможност за младежка заетост“ по ОП РЧР 2014-2020	Общинска администрация, Агенция по заетостта	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции, средства от проекти и програми

2. СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: АНГАЖИРАНост, УЧАСТИЕ И РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

2.1. Приоритетна област: Гражданска активност и участие

<i>Висока активност и гражданско участие на младите хора чрез доброволчество, лични каузи, дискусии и дебати, форми на самоуправление и партниране с други институции.</i>	➤ <i>Популяризиране на платформите за обмен на данни и информация и комуникация</i>	▪ Провеждане на целенасочени проучвания за потребностите от информация по въпроси, които засягат младите хора; ▪ Насърчаване обмена на информация и комуникацията между младежките клубове и организации с местната младежка общност	Общинска администрация	Не е необходим
	➤ <i>Насърчаване на гражданската активност и ангажираност на младите хора</i>	▪ Организиране на форуми, дискусии др. по теми вълнуващи младите хора в общината; ▪ Провиждане на кампании, с цел противопоставяне на езика на омразата; ▪ Включване в организирането на културни и други мероприятия, популяризиране на местното самоуправление по повод Ден на Община Ценово и Ден на българската община	Общинска администрация читалища	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции
	➤ <i>Насърчаване на младежкото доброволчество</i>	▪ Оказване на подкрепа и популяризиране на инициативи и кампании, организирани от млади хора; ▪ Активно участие на младежи в благотворителни акции, концерти, базари.	Общинска администрация Читалища МБЧК Младежки клубове	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции
	➤ <i>Възпитание в устойчиви</i>	▪ Организиране на инициативи за	Общинска администрация	В рамките на утвърдените

	<i>морално-етични ценности и интерес към същностните характеристики на обществото</i>	съхраняване и поддържане на традициите и обичаите Организиране и провеждане на инициативи свързани с официални празници и бележити дати	Читалища училища	бюджети на отговорните институции
2.2. Приоритетна област: Равенство, многообразие и приобщаване				
Свързаност между младите хора, общуване, разбиране и толерантност, превенция на дискриминацията, агресията и отхвърлянето	➤ <i>Противодействие на дискриминацията, нетолерантността, агресията и насилието</i>	Провеждане на кампании, дискусии, беседи свързани с противодействие на нетолерантността, насилието и омразата	Общинска администрация, МКБППМН, ЦОП, ДСП	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции
	➤ <i>Превенция на противообществените прояви на непълнолетни лица</i>	- Провеждане на групов и индивидуална работа - Засилване контрола в заведенията и на обществени места за превенция на злоупотребата с алкохол, наркотични вещества, тютюнопушене от малолетни и непълнолетни	МКБППМН, Общинска администрация, ЦОП Кметове по населени места, МВР	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции
	➤ <i>Интеграция на млади хора в неравностойно положение и в риск от маргинализация</i>	- Оказване на подкрепа на младите хора в социалните услуги в общността; - Финансова и материална помощ на младежи в неравностойно положение - Провеждане на инициативи за стимулиране на общуването на младежи в мултикултурна среда - Дейности по проекти свързани с интеграция на ромските общности, организиране на фестивали на етносите, участие във фестивали на етносите	Общинска администрация, МКБППМН, Читалища, ЦОП	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции, средства от проекти и програми
2.3. Приоритетна област: Достъп до информация и услуги				
Гарантирано право на информиран избор и достъп до услуги	➤ <i>Лесен достъп до информация</i>	- Организиране и провеждане на информационни кампании; - промотиране на сайтове; - предоставяне на услугите, предоставяни от информационните центрове в читалищата; - насочване на актуална и достъпна информация към широк кръг от интереси и потребности	Общинска администрация, читалища	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции, средства от проекти и програми
	➤ <i>Развитие на информационната грамотност на младите хора, превенция на кибер тормоза</i>	Провеждане на кампании, беседи, форуми	Общинска администрация, читалища	Не е необходим

2.4. Приоритетна област: Политики за младите хора в малките населени места и селските райони				
<i>Равен шанс за развитие на младите хора от малките населени места и селските райони</i>	➤ Осигуряване на повече възможности за свободното време и достъп до спортна и културна инфраструктура	▪ Предоставяне на услугите на културните институции; ▪ Изграждане на младежки зони и пространства; ▪ „Промяна предназначението на фурна в Младежки център в с. Ценово по проект „Красива България“ ▪ Насърчаване на контактите и партньорствата между младежките организации на местно ниво.	Общинска администрация, МТСП, читалища	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции, средства от проекти и програми
3. СТРАТЕГИЧЕСКА ОС: СОЦИАЛНО БЛАГОПОЛУЧИЕ				
3.1. Приоритетна област: Физическо и психическо здраве				
<i>Добро физическо и психично здраве, спорт и физическа активност</i>	➤ Насърчаване на физическата активност и спорт	▪ Организиране и провеждане на спортни състезания, шахматни турнири, спортен риболов, ▪ Изграждане на площадка за стрийт фитнес в с. Ценово по проект на ММС	Общинска администрация, Спортни клубове	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции, средства от проекти и програми
	➤ Насърчаване на туристически и опознавателни дейности	▪ Организиране на походи в околностите, екскурзии до природни и исторически обекти	Общинска администрация, Читалища училища	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции, средства от проекти и програми
	➤ Превенция и подобряване на сексуалното и репродуктивното здраве на младите хора	▪ Предоставяне на информация и консултиране по въпросите на сексуалното, репродуктивното здраве, превенция на болести предаван по полов път; ▪ Беседи от медицински специалисти по училищата, индивидуални консултации от здравен медиатор, ЦОП	Общинска администрация, ЦОП Здравен медиатор	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции
3.2. Приоритетна област: Екологично поведение и опазване на околната среда				
<i>Осъзнато екологично поведение, базирано на ценности, нагласи и екологична култура</i>	➤ Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазването на околната среда	▪ Провеждане на информационни и разяснителни кампании целящи опазването на околната среда и природните ресурси; ▪ Стимулиране на доброволчески кампании в областта на околната среда и формиране на екологична култура и поведение	Общинска администрация, Читалища	Не е необходим
3.3. Приоритетна област: Свободно време, творчество и култура				
<i>Ефективно осмисляне на свободното време чрез дейности, допълващи и стимулиращи</i>	➤ Създаване на стимулираща среда и насърчаване активността на	▪ Подпомагане развитието на таланти ▪ участие в съставите за любителско творчество ▪ изяви в конкурси, изложби	Читалища, общинска администрация, училища	В рамките на утвърдените бюджети на отговорните институции,

<i>личностното развитие</i>	<i>младите хора и пълноценно прекарване на свободното време</i>	и други изяви		средства от проекти и програми
-----------------------------	---	---------------	--	--------------------------------------

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.

Изключително важно за ефективното реализиране на плана за действие е координацията и взаимодействието между общинска администрация - Ценово и другите институции на територията на общината и извън нея, имащи отношение към развитието на младото поколение:

- Министерство на образованието и науката;
- Министерство на младежта и спорта;
- Областна администрация Русе;
- Регионално управление по образованието - Русе;
- Дирекция "Социално подпомагане" гр. Бяла;
- Дирекция "Бюро по труда" гр. Бяла;
- ЦОП Ценово;
- МКБППМН;
- училища, читалища, спортни клубове;
- представители на бизнеса;
- МБЧК - с. Ценово.

V. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.

Общинският план за младежта за 2021 година е разработен въз основа на планираните цели и дейности от Общинска администрация и читалищата на територията на община Ценово. В периода на реализация на дейностите, наблюдението на плана и координацията между ангажираните институции ще бъде осъществявана от специалисти на общинска администрация и в резултат ще бъде изготвен годишен отчет за реализираните инициативи.

Планът е отворена система и подлежи на промени през годината при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности.